

ZINĀTNES DZĪVES HRONIKA

Aprīlis

4. aprīlī Turaidas muzejrezervātā ar diskusiju “Personības loma kultūras mantojuma saglabāšanā Eiropas kultūras mantojuma gada kontekstā. Arhitektam Gunāram Jansonam — 90” atzīmēja izcilā arhitektūras pieminekļu restaurācijas darbu teorētiku un praktiķu, arhitekta, Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) goda doktora Gunāra Jansona (1928–2013) 90. dzimšanas dienu. Pasākumā, ko atklāja Turaidas muzejrezervāta direktore, LZA goda locekle Anna Jurkāne, piedalījās LZA prezidents Ojārs Spārītis, LZA īstenojamie locekļi Andris Caune, Guntis Zemītis un Ieva Ose.

5. aprīlī notika LZA Pavasara pilnsapulce. Ievadvārdus sacīja prezidents Ojārs Spārītis, atzīmējot, ka Latvija 27 gadus pēc valstiskās neatkarības atgūšanas ar finansējumu zinātnei ir noslīdējusi pēdējā vietā Eiropas Savienībā. Pilnsapulci uzrunāja LR Saeimas budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs Jānis Vucāns, uzsverot, ka jāstiprina sazone starp varas struktūrām un zinātnē strādājošiem.

Ar akadēmisko lekciju par neatkarīgu Baltijas valstu izveidošanās politiskajām un vēsturiskajām cēloņsakarībām uzstājās LZA korespondētājloceklis Ēriks Jēkabsons.

LZA vārdbalvas saņēma seši izcili zinātnieki un četri jaunie zinātnieki. Raiņa balvu par izcilu radošu veikumu zinātnē saņēma LZA *Dr. h. c. philol., Dr. philol.* Gundega Grīnuma, Edgara Siliņa balvu fizikā — LZA īst. loc. Mārtiņš Rutkis, Gustava Vanaga balvu ķīmijā — LZA īst. loc. Aigars Jirgensons, Heinricha Skujas balvu bioloģijā — LZA *Dr. h. c. biol.* Jānis Rukšāns, Arveda Švābes balvu Latvijas vēstures zinātnē — LZA kor. loc. Ēriks Jēkabsons, Arvida Kalniņa balvu mežzinātnē — *Dr. silv.* Imants Baumanis.

Pilnsapulces noslēgumā par LZA darbību 2017. gadā referēja LZA ģenerālsēkretārs Andrejs Siliņš un LZA Uzraudzības padomes priekšsēdētājs Juris Krūmiņš.

Pilnsapulce, atklāti balsojot, apstiprināja ģenerālsēkretāra pārskatu.

LZA ārzemju loceklim Nilam Kristensenam — 75.

7. aprīlī LZA īstenojamajam loceklim Igoram Šuvajevam — 60.

No 8. līdz 9. aprīlim LZA akadēmiķe Baiba Rivža un LZA korespondētājlocekle un Latvijas Lauksaimniecības Universitātes (LLU) rektore Irina Pilvere piedalījās *NordForsk* Baltijas–Ziemeļvalstu seminārā Oslo (Norvēģija). *NordForsk* ir izveidojusi Ziemeļvalstu Ministriju padome pirms 13 gadiem, galvenās jomas ir pārrobežu pētniecības projektu finansēšana vides zinātnē, dzīvības zinātnē (lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, veterinārmedicinā u.c.), bet šobrīd īpaša uzmanība tiek veltīta ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai, daudznozaru un starpdisciplināriem pētījumiem.

Ziemeļu kolēģi diskusijai bija izvēlējušies vairākus galvenos jautājumus — bioekonomiku, digitalizāciju, reģionu un lauku attīstību. Savā pieredzē dalījās Ziemeļvalstu un Baltijas valstu pārstāvji no ministrijām, universitātēm un zinātniskajiem institūtiem. Latviju pārstāvēja L. Ābele (Liepājas Universitāte), D. Blumberga (Rīgas Tehniskā Universitāte, RTU), D. Stepanovs (Izglītības un zinātnes ministrija, IZM), J. Kloviņš un T. Juhna (Latvijas Zinātnes padome, LZP), I. Pilvere (LLU), K. Sirmā (Zemkopības ministrija, ZM), B. Rivža (LZA) u.c. Professore B. Rivža referēja par lauku reģionu attīstību, akcentējot zināšanu ekonomikas lomu lauku attīstībā.

NordForst dalībnieki vēlas paplašināt sadarbību ar Baltijas valstīm. Tuvākais solis ir Norvēģijas–Igaunijas projekts, kur Latvija var pieteikties kā partneris. Lielu lomu ziemeļu pārstāvji piešķir inovācijas atbalsta projektiem, kā arī iesaka Baltijas valstīm izveidot kopīgu programmu.

10. aprīlī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notika Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) Eiropas Politikas pētījumu institūta (EPPI) atklāšanas pasākums — diskusiju forums "Latvijas tautsaimniecības attīstība un izaicinājumi".

Foruma mērķis bija iepazīstināt plašāku organizāciju loku un ekspertus ar Eiropas Komisijas (EK) Eiropas Semestra ietvaros izstrādāto Ziņojumu par Latviju 2018. gadam (*Country Report Latvia 2018*), kā arī pārrunāt Latvijas tautsaimniecības attīstības izaicinājumus, aicinot foruma dalībniekus izteikt savus viedokļus, kā arī dalīties redzējumā par Latvijas veiksmīgas nākotnes attīstības iespējām. Diskusija norisinājās piecās tematiskajās sadaļās: ekonomikas attīstība, investīcijas, produktivitāte, darba tirgus un demogrāfija, nodokļu reformas un ēnu ekonomika, finanšu sektors — naudas atmazgāšanas novēršana, strukturālā politika — veselība, izglītība, labklājība (nabadzības un nevienlīdzības novēršana).

Foruma ievadā LZA akadēmiķe B. Rivža iepazīstināja klātesošos ar jauno LZA Eiropas politikas pētniecības institūtu, kā arī īsumā informēja par izaicinājumiem ekonomikas pētījumu jomā. Savukārt Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja, LZA akadēmiķe Inna Šteinbuka prezentēja Eiropas Komisijas izstrādātā Ziņojuma par Latviju 2018. gadam galvenos secinājumus.

LZA korespondētājloceklim Uldim Osim — 70.

12. aprīlī Vrubļevsku Lietuvas Zinātņu akadēmijas bibliotēkā atklāja izstādi "Johana

Kristofa Broces (1742–1823) Livonijas zīmējumu un aprakstu kolekcija Latvijas Universitātes Akadēmiskajā bibliotēkā".

Izstāde organizēta Latvijas simtgades pasākumu programmas ietvaros, sadarbojoties LU Akadēmiskajai bibliotēkai un Latvijas Republikas vēstniecībai Lietuvā. Dalībniekus ar uzrunām sveica Lietuvas Zinātņu akadēmijas prezidents Juris Banis (*Jūras Banys*), Latvijas Republikas vēstnieks Lietuvas Republikā Einars Semanis, Lietuvas Republikas Seima deputāts Antans Vinkus (*Antanas Vinkus*) un Vrubļevsku Lietuvas Zinātņu akadēmijas bibliotēkas direktora vietniece Rima Cicieniece (*Rima Cicėnienė*). LU Akadēmiskās bibliotēkas direktore Venta Kocere un projektu vadītājs Valdis Mazulis prezentēja LU Akadēmisko bibliotēku un kolekcijas digitālo arhīvu.

Izstādes atklāšanā piedalījās Lietuvas zinātnieki, intelīģence, studenti, mācībspēki, kā arī citi interesenti.

17. aprīlī notika LZA Senāta sēde, kurā pārskata ziņojumu par LZA Ekonomikas institūta darbu sniedza institūta direktore Ņina Linde. Ar LZA Senāta lēmumu LZA goda loceklim dzejniekam Guntaram Godiņam piešķirts LZA Senāta Atzinības raksts par radošo devumu un būtisku ieguldījumu Latvijas kultūras sakaru veidošanā ar kaimiņvalstīm un LZA īstenajam loceklim Andrim Krūmiņam par nozīmīgu ieguldījumu segnetoelektriķu fizikas attīstībā Latvijā un jauno zinātnieku sagatavošanā, kā arī aktīvu līdzdalību LZA darbā. Senāts apstiprināja LZA jauno locekļu vakances 2017. gada vēlēšanām, Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas 2018. gada 15. marta sēdes lēmumu un piešķīra LZA goda doktora nosaukumu medicīnā (*Dr. h. c. med.*) RSU Zobārstniecības fakultātes dekānei Ilgai Urtānei, Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļas 2018. gada 26. marta sēdes lēmumu un piešķīra LZA goda doktora grādu ekonomikā (*Dr. h. c. oec.*) Bartošam Mickevičam (*Bartosz Mickiewicz*, Polijas Rietumpomerānijas Tehnoloģiju universitāte). Tika

apspriesti LZA Pavasara pilnsapulces rezultāti.

LZA izstāžu zālē atklāja mākslinieces, skolotājas un novadpētnieces Laimdotas Junckaras gleznu izstādi.

18. aprīlī LZA norisinājās LZA Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas rīkotais ekspertu konsilijs “Par Stambulas konvenciju”, kura mērķis bija izvērtēt Stambulas konvencijas darbības jomas un nozīmi Latvijā.

Notika FTZN sēde. Akadēmiķis A. Cēbers nolasiya referātu “Magnētisms un bioloģija”, kurā aprakstīja magnetotaktiskās baktērijas, kurām ir magnētisko nanodaļiņu ķēde, kas ļauj baktērijām sekot magnētiskā lauka līnijām. Šīs baktērijas ir interesantas kā magnētiskā materiāla avots, nākotnē tās varētu izmantot kā mobilu magnētisku objektu, ko var kontrolēt ar ārējo magnētisko lauku. Sēdes otrā daļa bija veltīta diskusijai “Vai Latvijas rūpniecībai ir vajadzīgas nanotehnoloģijas?” leveda prezentāciju bija sagatavojis akadēmiķis Jurijs Dehtjars, kurš norādīja, ka nanoobjekti sen ir blakus mums un ka nanotehnoloģijas ir nākotnes rūpnieciskā revolūcija praktiski visas virzienos: materiālu tehnoloģijā, nanoelektronikā, enerģētiskā, biotehnoloģijā, IT un nacionālajā drošībā. Diskusijā piedalījās akadēmiķi D. Erts, J. Purāns, A. Krasņikovs, A. Ozols, A. Siliņš, M. Rutkis un Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācijas padomes priekšsēdētājs V. Rantiņš.

19. aprīlī Letonikas lasījumu ciklā Latvijas Universitātes Akadēmiskajā bibliotēkā notika konference “Pētniecības fokusā Lejas-kurzeme”.

21. aprīlī LZA korespondētājloceklim Jānim Valdmanim — 70.

25. aprīlī Latvijas Zinātņu akadēmijā, Latvijas Lauksaimniecības un mežu zinātņu

akadēmijā un Latvijas Lauksaimniecības universitātē viesojās Eiropas lauksaimniecības organizāciju pārstāvji: Metjū Tabors (*Matthew Tabore*) no Lauku attīstības departamenta Maltas Vides, ilgtspējīgas attīstības un klimata izmaiņu ministrijas (Malta), specializēties augkopības un augšņu lietās; Denisa Bēma (*Denise Böhm*) no Bioekonomikas departamenta Ilgtspējīgas attīstības ministrijas (Austrija), studējusi veterinārmedicīnu.

Eiropas Savienības starptautiskā institūcija SCAR (*Standing Committee on Agricultural Research*) koordinē Eiropas lauksaimniecības, pārtikas, mežu nozares, bioekonomikas zinātniskos pētījumus. Tās darbību atbalsta CASA (*Common Agricultural and Wider Bioeconomy Research Agenda*).

Lai paplašinātu SCAR darbību, informētu par to, apmainītos pieredzē, CASA ir izveidojusi mentoru programmu, kurā darbojas arī LLU profesore B. Rivža, kas kopā ar Eiropas Zinātņu akadēmiju zinātniekiem ir izstrādājusi Aprites ekonomikas (*Circular Economy*) metodoloģiju un rādītājus.

M. Tabors un D. Bēma ieradās Latvijā šīs mentoru programmas ietvaros un abi jaunie zinātnieki bija izvēlējušies profesori B. Rivžu par savu mentoru. Programmas “Apvārsnis 2020” ietvaros jaunie pētnieki tiek finansiāli atbalstīti, lai varētu satīties ar mentoriem un tīkties ar pētniekiem, dažādu institūciju pārstāvjiem izvēlētajā valstī un veidotu kontaktus. Abi zinātnieki tikās arī ar LZA viceprezidentu, akadēmiķi A. Krasņikovu, Zemkopības ministrijas kolēģiem u.c.

26. aprīlī LZA Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas izbraukuma sēde Latvijas Universitātes un *Microsoft* Inovāciju centrā bija veltīta sociālo zinātņu problemātikai. Par Baltijas Studiju centra pieredzi Eiropas Savienības pētnieciskajos projektos referēja LZA korespondētājloceklis Tālis Tisenkopfs, bet par sociālo un humanitāro zinātņu ekosistēmu Latvijā — Latvijas Kultūras akadēmijas vadošā pētniece Ilona Kunda.

LZA goda loceklim Guntaram Godiņam — 60.

30. aprīlī LZA ārzemju loceklim Paulam Janmeijam — 65.

Maijs

1. maijā LZA korespondētājlocekļiem Maijai Ruklišai — 75.

2.–3. maijā Rīgā notika *Horizon 2020 ERANET* projekta *ForestValue* koordinātoru tikšanās. Tajā piedalījās 24 pārstāvji no 19 Eiropas valstīm. *ForestValue* partneri no Latvijas ir Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija (LLMZA) kopā ar Latvijas Zinātņu akadēmijas Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļu (LZA LMZN). Tikšanās uzdevums bija apkopot ekspertu ieteikumus 146 iesniegtajiem projektiem un izstrādāt priekšlikumus virzīšanai uz otro kārtu. Uz otro kārtu tika izvirzīti 53 projekti, no kuriem divi ir no Latvijas.

3. maijā LZA korespondētājlocekļiem Gunitai Zariņai — 60.

4. maijā LZA goda doktoram Paulim Lazdam — 80.

9. maijā Rīgas pilī, klātesot Valsts prezidentam Raimondam Vējonim un Latvijā akreditēto vēstniecību pārstāvjiem, prezentēts akadēmisko rakstu krājums “Latvija un latvieši” latviešu un angļu valodā.

15. maijā LZA goda doktoram Raulam Čilačavam — 70.

17. maijā notika LZA ĶBMZN sēde par tēmu “Pēcdoktorantūras pētniecības grantu ziņojumi”. Ziņoja RSU Zobārstniecības fakultātes asociētā profesore *Dr. med.* Anda Slaidiņa, OSI Farmaceitiskās farmakoloģijas

laboratorijas pētniece *Dr. pharm.* Marina Makrečka-Kūka, OSI Farmaceitiskās farmakoloģijas laboratorijas pētniece *Dr. pharm.* Baiba Švalbe, LU Atomfizikas un spektroskopijas institūta Biofotonikas laboratorijas vadošais pētnieks *Dr. phys.* Aleksejs Ļihačovs, LU Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātes vadošais pētnieks *Dr. geol.* Kristaps Lamsters un Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra pētnieks *Dr. biol.* Kalvis Brangulis.

Rīgas Centrālajā bibliotēkā notika LZA īstenā locekļa Andra Caunes grāmatas “Rīga laikmetu griežos. 1901–1918” atvēršana.

17.–18. maijā LZA jau piekto reizi notika starptautiska zinātniska konference “Mūsdienu fonētikas un fonoloģijas pētījumi: metodes, aspekti, problēmas” (*Contemporary Research in Phonetics and Phonology: Methods, Aspects and Problems*), ko rīkoja Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts. Šogad konferencē piedalījās zinātnieki no 18 pasaules valstīm.

18. maijā Letonikas lasījumu ciklā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notika Jāņa Kalnača priekšlasījums “Grāmatai pa pēdām. “Rīgas dzīvokļu “likumīgā” izlaupīšana, 1944–1949””.

22. maijā Latvijas Universitātes Humanitāro un sociālo zinātņu centrā notika filozofam, LZA korespondētājloceklim Vilnim Zariņam (1930–2014) veltīta konference “*Dr. phil.* Vilnis Zariņš: garīgais skolotājs, filozofs, tulkotājs, patriots”, ko organizēja Latvijas Universitātes bibliotēka sadarbībā ar Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūtu.

22.–23. maijā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notika konference “Meklējumi un atradumi: Digitālā kultūras mantojuma forums”, ko organizēja Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts kopā ar

Latvijas Nacionālo bibliotēku un UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju. Konferences sekciju darbu vadīja LZA īstenā locekle Ina Druvieta, LZA goda loceklis Andris Vilks u.c. Ar referātiem piedalījās LZA īstenais loceklis Benedikts Kalnačs, LZA korespondētājlocekļi Sandis Laime, Daina Nitiņa u.c.

23. maijā LZA akadēmisko rakstu krājuma "Latvija un latvieši" atvēršana. Pasākumu atklāja LZA prezidents Ojārs Spārītis, uzrunu sacīja akadēmiķis Jānis Stradiņš. Pasākumā piedalījās un uzrunu sacīja LR Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece, Kultūras ministrijas valsts sekretāra vietniece Latvijas valsts simtgades jautājumos Selga Laizāne. Videouzrunu klātesošajiem veltīja krājuma mecenāts Juris Savickis, aicinot nedzīvot pagātnē, bet koncentrēties uz risinājumu meklēšanu nākotnei.

Notika LZA Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas izbraukuma sēde Elektronikas un datorzinātņu institūtā (Dzērbenes ielā 14) saistībā ar institūta jaunas tradīcijas — "EDI diena" — uzsākšanu. Pasākumā bija iespēja iepazīties ar institūta zinātniskajām aktualitātēm, diskutēt ar pētniekiem par sadarbību zinātnes, inovāciju un komercializācijas jomās. Referātā "EDI attīstība vakar, šodien, rīt" LZA korespondētājloceklis M. Greitāns ziņoja, ka EDI veic pētījumus viedu iegultu kooperatīvu sistēmu jomā, koncentrējoties uz datu, attēlu apstrādi, mākslīgo intelektu, iekārtu sadarbību, implementāciju ierobežotos resursos, viedo mobilitāti industrijā, veselībā, sabiedrības problēmās, drošībā un kosmosā. Institūtā strādā ~ 100 darbinieki, 75 no tiem ir pētnieki. Vidējais vecums — 42 gadi. EDI sadarbojas ar vairāk kā 150 partneriem visā pasaulē. Pasākumā varēja noskatīties prezentācijas par institūtu un tā projektiem, aplūkot institūta laboratorijas. Ir pieejams pasākumu video ieraksts: https://www.facebook.com/pg/edi.riga/videos/?ref=page_internal

24. maijā LZA Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas sēdē priekšlasījumu par igauņu eposa "Kalevdēls" (*Kalevipoeg*) tulkojumu sniedza LZA goda loceklis Guntars Godiņš. Sēdē notika diskusija par žurnāla "LZA Vēstis" A daļas attīstību.

LZA ĶBMZN sēdē tika nolasīti "Pēcdoktorantūras pētniecības grantu ziņojumi". Ziņoja OSI pētniece *Dr. chem.* Aiga Grandāne, LU FMF Magnētisku mikstu materiālu laboratorijas pētniece *Dr. phys.* Oksana Petričenko, KĶI Celulozes laboratorijas pētniece *Dr. sc. ing.* Inese Filipova (Šāble), RTU pētniece *Dr. chem.* Inese Mieriņa, RSU A. Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūta vadošā pētniece *Dr. med.* Alīna Sultanova un Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra pētniece *Dr. biol.* Ineta Kalniņa.

26. maijā LZA goda locekļi Artai Dumpei — 85.

27. maijā LZA īstenajam loceklim Raimondam Valteram — 80.

28. maijā Latvijas Universitātes Humanitāro un sociālo zinātņu centrā notika filozofijas profesora Augusta Milta (1928–2008) 90 gadu atcerei veltīta konference. Konferencē piedalījās profesora Augusta Milta kolēģi, skolnieki, sekotāji, tostarp LZA īstenās locekles Maija Kūle un Janīna Kursite.

29. maijā LZA īstenajai locekļei Inai Druvietai — 60.

31. maijā LZA īstenajam loceklim Viktoram Ivbulim — 85.

LZA īstenajam loceklim Pēterim Zvidriņam — 75.

Jūnijs

4. jūnijā LZA goda loceklim Valdim Jākobsonam — 80.

5. jūnijā LZA goda doktoram Kārlim Kanđerim — 70.

Svinīgā ceremonijā Latvijas Zinātņu akadēmijā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas zinātnieces — katra saņēma 6000 eiro vērtu *L'ORÉAL Baltic* stipendiju "Sievietēm zinātnē". Šis ir četrpadsmitais gads kopš stipendijas ieviešanas Latvijā, un kopumā šajā laikā stipendijas saņēmušas 46 Baltijas zinātnieces. Šogad stipendijas saņem piecas talantīgas Baltijas zinātnieces — *Dr. chem. Ilva Nakurte*, Mg. sc. ing. *Anda Fridrihsone* un Mg. chem. *Margarita Baitimirova* no Latvijas, kā arī *Dr. Ģiedre Motuzaite-Matuzevičūte* Ķīna no Lietuvas un *Dr. Karina Kogermane* no Igaunijas. Programma "Sievietēm zinātnē" pasaulē atzīmē 20 gadu jubileju. Kopš 1998. gada, kad Parīzē starptautiskais kosmētikas koncerns *L'ORÉAL* un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (*UNESCO*) uzsāka sadarbību, programma "Sievietēm zinātnē" ir devusi nozīmīgu ieguldījumu zinātnes attīstībā, kā arī veicinājusi dzimumu vienlīdzību zinātnes jomā. Programmas mērķis ir popularizēt zinātnieču sasniegumus, iedvesmojot sievietes visā pasaulē un palīdzot jaunajām zinātniecēm īstenot izvirzītos mērķus. Programmas ietvaros starptautiski atbalstītas jau 2525 zinātnieces no vairāk nekā 115 valstīm. *L'ORÉAL Baltic* "Sievietēm zinātnē" stipendiju programma tiek īstenota sadarbībā ar visām trīs Baltijas valstu zinātņu akadēmijām un *UNESCO* Nacionālajām komisijām Latvijā, Igaunijā un Lietuvā.

8. jūnijā Baltijas Asamblejas balvai zinātnē LMA Mākslas vēstures institūts iesniedza pieteikumu par LZA goda doktora Jāņa

Kalnača monogrāfiju "Rīgas dzīvokļu "likumīgā" izlaušanās. 1944–1949".

12. jūnijā LZA Senāta sēde. Senāts pieņēma aicinājumu, lai 2019. gadu nosauktu par nacionālo zinātnes un augstākās izglītības gadu, apstiprināja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas 2018. gada 26. aprīļa sēdes lēmumu un piešķīra LZA goda doktora grādu arhitektam Jānim Dripem (*Dr. h. c. arch.*), mākslas zinātniekam *Dr. art.* Jānim Kalnačam (*Dr. h. c. art.*) un mākslas zinātniecei Laimai Slavai (*Dr. h. c. art.*). Senāts noklausījās J. Dripes ziņojumu "*Rail Baltica* projekts — nākotnes vīzija", pieņēma lēmumu izsludināt LZA vārdbalvu konkursu 2019. gadam, apstiprināja LZA ģerboņa nolikumu un noklausījās akadēmiķa Tālava Jundža informāciju par akadēmiskā krājuma "Latvija un latvieši" prezentāciju pie Valsts prezidenta un LZA (9. un 23. maijā). LZA izstāžu zālē tika atvērta 20. gadsimta 60.–70. gadu modernās keramikas aizsācējas, Ķīpsalas keramiķu grupas pārstāves Silvijas Šmidkenas darbu izstāde.

13. jūnijā Latvijas Zinātņu akadēmijas Eiropas Politikas pētījumu institūts (EPPI) rīkoja diskusiju forumu "Eiropas Savienības finanšu iespējas Latvijai adresēto ieteikumu īstenošanā", kas notika Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādes (*BEREC*) telpās Rīgā. Forums tika rīkots sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā un *BEREC*. Tajā piedalījās vairāk nekā 40 Latvijas Zinātņu akadēmijas, valdības un Saeimas pārstāvji, kā arī ekonomikas pētnieki, neatkarīgi eksperti, privātā sektora, preses un nevalstisko organizāciju pārstāvji.

15. jūnijā Latvijas Universitātes Akadēmiskajā bibliotēkā notika LZA ārzemju locekļa Trevora Gārta Fennela biobibliogrāfijas atvēršana.

Ķīpsalā RTU bibliotēkas telpās notika LZA, RTU Attīstības fonda un a/s "Latvijas

Gāze” un SIA “ITERA Latvija” gada balvu pasniegšanas ceremonija. A/s “Latvijas Gāze” balvu par mūža devumu kardioloģijas zinātnē saņēma Rīgas Stradiņa universitātes profesore *Dr. habil. med.* Iveta Ozolanta, par mūža devumu Latvijas valsts enerģētikā — RTU Mašīnzinību, transporta un aeronautikas fakultātes pasniedzējs Ilmārs Stuklis. Balvas jauniem zinātniekiem saņēma Latvijas Organiskās sintēzes institūta pētnieks *Dr. pharm.* Jānis Kūka par enerģijas metabolisma izpēti kardiovaskulāro slimību ārstēšanā un RTU pasniedzējs *Dr. sc. ing.* Aleksandrs Zajacs par pētījumu “Centralizēto siltumapgādes sistēmu attīstības scenāriju novērtējums”. SIA “ITERA Latvija” 2018. gada balvas saņēma Latvijas Universitātes profesore *Dr. geogr.* Agrita Briede par publikāciju kopu “Latvijas klimata, tā mainības un ietekmju izpēte” un Latvijas Lauksaimniecības universitātes profesore, vadošā pētniece *PhD* Māra Urtāne par nozīmīgu vides izstrādes sistēmu veicināšanu.

Raiņa un Aspazijas muzejā Lugāno, pilnietas vēstures arhīvā, Šveicē, atklāja ekspozīciju “Rainis un Aspazija starp Latviju un Šveici”. Ekspozīcijas autori ir Vita Matīsa, LZA goda doktore Gundega Grīnuma un Jānis Šiliņš.

18. jūnijā LZA goda doktoram Guntim Eniņam — 85.

Rīgas Latviešu biedrībā izcilajai latviešu dejtājai Vijai Vētrai (1923) pasniegts LZA prezidenta Atzinības raksts par mūža ieguldījumu dejas mākslas kopšanā Latvijā un pasaulē.

18.–20. jūnijā Rīgā norisinājās Ceturtais Pasaules latviešu zinātnieku kongress, kura ietvaros Latvijas Universitātē notika Trešais Pasaules latviešu juristu kongress, bet Latvijas Universitātes Dabas mājā — Otrais Latvijas vēsturnieku kongress.

19. jūnijā LZA korespondētājloceklim Andrim Plotniekam — 80.

20. jūnijā LZA īstenajai loceklei Ilgai Janšonei — 60.

21. jūnijā LZA ĶBMZN sēde Latvijas Organiskās sintēzes institūtā.

Darba kārtībā: Profesora Ērika Roznera (Binghamtonas Universitāte, ASV) akadēmiskā lekcija “*Sequence selective recognition of double-stranded RNA by cationic nucleobase and backbone-modified peptide nucleic acids*”.

23. jūnijā LZA īstenajam loceklim Jānim Krastiņam — 75.